

TARU VÄYRYNEN

Ei millään pahalla

 SAGA
EGMONT

Taru Väyrynen

Ei millään pahalla

SAGA Egmont

Ei millään pahalla

Cover image: Shutterstock
Copyright © 2007, 2021 Taru Väyrynen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726949452

1st ebook edition
Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com
Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Luku 1

Kulmatontilla kohoavan jyrkän kahdeksankerroksisen talon erkkeriulkonemineen ja kaari-ikkunoineen saattoi kuvitella linnaksi, jota katukuilut vallihautoina suojelivat. Syystalven iltahämärässä se näytti lohduttoman kolkolta, kuin se olisi kätkenyt synkkiä salaisuuksia.

Arvi hymähti ajatuksilleen. Kirjailijan ammattitauti oli taipumus muuttaa kaikki kirjallisuudeksi. Eivät kai sentään autot ärjyneet ja ulvahdelleet vihamielisesti syöksyessään äkkiä liikkeelle ja pysähtyessään yhtä äkillisesti liikennevalojen vaihtuessa. Arvi katsoi lähintä autoa, ja sen valot kiiluivat kuin ilkeät silmät.

Kotitalo vaikutti kylmältä ja torjuvalta. Joskus se oli hänen mielestään edustanut vakautta, vaurautta ja turvallisuutta. Mutta oikeastaan se oli vain vanha talo Helsingin keskustan tuntumassa, ja sen ylimmästä kerroksesta hän omisti toistasataa epäkäytännöllistä neliötä.

Kauan sitten asunnon keskeinen sijainti oli ollut tarpeen, ja sen isot seurustelutilat olivat olleet ahkerassa käytössä. Nykyisin vieraita kävi harvoin, mutta kolme nuorehkoa mieskirjailijaa kokoontui sentään kuukausittain Arvin luona. He kutsuivat itseään avantgardeksi. Arvi ajatteli mielellään olevansa muutakin kuin kokoontumisten isäntä, kuuluvansa edelleen todelliseen avantgardeen. Oikeastaan hän tiesi olevansa vain nuorten menestyjien tukija. Hänellä oli kontakteja ja sen takia vaikutusvaltaa. Hän olikin auttanut suojattejaan merkittävästi.

Leevi oli avantgarden tunnetuin ja arvostetuin kirjailija. Hän oli saavuttanut maineensa ilman Arvin tukea, mutta he olivat pian ryhtyneet yhteistyöhön. He lukivat toistensa teokset jo käsikirjoitusvaiheessa, vaikka sillä ei ollut kummallekaan suurta merkitystä. He olivat työnsä osaavia ammattikirjailijoita, luottivat itseensä ja tiesivät, että omaan tekstiin ei pitänyt päästää vierasta tyyliä. Enemmän he hyötyivät toisistaan kehumalla toisiaan julkisuudessa. Leevi tarvitsi sitä apua huipulle nousun nopeuttamiseksi ja Arvi alastulon hidastamiseksi.

Arvi kirjoitti yhä, julkaisikin. Moni muisti hänen entisen maineensa, muutama myönteinen arvostelu saattoi vielä tulla. Epäsuorasti annettiin kuitenkin usein ymmärtää, että vanha mies saisi jo lopettaa työnteon. Hän tiesi itsekin, ettei enää yltänyt entiseen terävyyteensä eikä sujuva tyyli syntynyt itsestään, kuten kauan sitten.

Arvi vilkaisi alaoven luona ympärilleen. Epäilyttävän näköinen mies seisoskeli lähettyvillä kuin kärkkyen pääsyä hänen mukanaan porraskäytävään. Arvi päätti mennä sisään pihan kautta. Varovaisuus oli ehkä tarpeetonta, mutta sanottiin, että vanhat varakkailta vaikuttavat ihmiset saivat pelätä ryöstäjiä. Useimmiten porraskäytävään tosin pyrki vain joku viluinen ja väsynyt asunnoton. Heitä oli sääli, mutta ei heitäkään oikein sopinut päästää sisään. Ei heistä tiennyt, mihin he voisivat ryhtyä.

Piha oli vain ahdas kuilu korkeiden talojen keskellä. Arvi ei pystynyt menemään suorinta tietä takaovelle, vaan kiersi paikan, jossa Lauri oli maannut kuolleena ympärillään seitsemännen kerroksen parvekeruukun sirpaleet, multa ja kellokanervat. Siitä oli kymmenen vuotta, ja sitä ennen Arvi ja Lauri olivat ehtineet asua

yhdessä melkein päivälleen kolmekymmentäyhdeksän vuotta.

Porraskäytävä oli kapea, vaikka katto olikin korkealla. Hissi oli vanhanaikainen ja kolisi tullessaan. Onneksi siinä oli verkko-ovi, suljetun paikan kammo ei päässyt iskemään. Siitä tunteesta se ei vapauttanut, että hissikuilu oli talon suolisto, mutta olihan hän nyt sentään matkalla ylöspäin. Hän muisteli Danten helvettikuvausta, jota hän oli joskus inhonsekaisesti nautiskellen lukenut. Miehen täytyi olla sairas kirjoittaakseen sellaista. Mutta sairaita kai kaikki suuret kirjailijat olivat. Ikävä vain, että kaikki sairaat kirjailijat eivät olleet suuria.

Arvi oli masentunut. Hänellä oli lääkitys, jonka tarkoitus oli helpottaa hänen oloaan. Ehkä se hiukan auttoi. Enemmän auttoi kuitenkin viina, mutta vain vähäksi aikaa. Lääkkeet ja viina eivät sopineet yhteen, joten hän yritti vaihtelevasti kohentaa oloaan toisella tai toisella. Jatkuvaa humalaa hän ei kuitenkaan tavoitellut, ja lääkkeestäkin tuli tahmean tukkoinen olo. Siksi hän usein vältti molempia.

Asunto oli ylimmässä kerroksessa ja sinne vei kaksi ovea, toinen oli aikoinaan tarvittu kotiapulaista varten. Vastapäisessä asunnossa oli myös kaksi ovea, ja asunto oli muutenkin peilikuva Arvin omistamasta. Siinä asui mies, jonka sukunimi oli Herranen. Etunimeä Arvi ei tiennyt. Hän ja Lauri olivat tavanneet keskenään puhua herra Herrasesta.

Kun Arvi ja Lauri olivat muuttaneet herra Herrasen naapureiksi, herra Herranen ei porraskäytävässä kohdattaessa vastannut heidän tervehdyksiinsä, vaan oli kuin ei olisi heitä nähnytkään. Arvi ja Lauri eivät siitä hätkähtäneet, he olivat kokeneet paljon pahempaakin. Kun he 50-luvulla olivat ryhtyneet asumaan yhdessä suhdettaan julkisesti tilittämättä mutta sitä erityisemmin

salailemattakaan, homoseksuaalisuus määriteltiin Suomessa rikokseksi. Arvi ja Lauri olivat kohdanneet sellaista vihaa, että oli tuntunut kuin heitä olisi ympäröinyt raemyrsky. Entiset tutut saattoivat kadulla vaihtaa puolta, etteivät joutuisi tapaamaan.

Vierailukutsut harvenivat, sopimuksia peruttiin, syrjintä oli arkista todellisuutta. Tönimiseenkin joutui tottumaan ja joka paikassa sai varoa, sillä homoksi paljastuneen pahoinpitely oli lähes luvallista. Jopa tappaminenkin ymmärrettiin, jos tappaja oli joutunut lähentelyn kohteeksi.

Arvi ja Lauri naureskelivat keskenään herra Herrasen homofobiaa ja vitsailivat parantavansa hänet kutsumalla omalla saunavuorollaan hänet saunomaan kanssaan, mutta käytännössä he yrittivät vaikuttaa hänen asenteisiinsa ainoastaan jatkamalla sitkeästi tervehtimistä. Herra Herrasen homofobia tuntui ensin vain pahenevan. Laurin kuoltua herra Herranen karttoi jonkin aikaa Arvia niin tarkkaan, että palasi jopa porraskäytävästä asuntoonsa huomattessaan, että oli joutumaisillaan hissiin yhtä aikaa Arvin kanssa. Sitten hän yllättäen alkoi vastata Arvin tervehdykseen. Joskus he vaihtoivat muutaman sanankin, ja kerran herra Herranen oli äkkiä tokaissut, että kyllä hän ehkä sen ymmärsi, että aikuiset miehet keskenään, jos kumpikin halusi. Arvi oli melkein liikuttunut, sillä herra Herraselta sellainen oli yllättävän suuri oivallus ja sen kertominen oli varmasti häneltä melkoinen myönnitys.

Arvi meni asuntoonsa keittiön oven kautta. Hän sytytti valon ja vilkaisi keittiön takana olevaan huoneeseen. Se oli tarkoitettu kotiapulaisen huoneeksi, ja oli siellä kotiapulainen asunutkin silloin, kun kotiapulaisia vielä oli ollut ja Arvi oli ollut merkittävä, kiireinen mies. Merkittävä ja kiireinen mies oli ollut myös Lauri. Hän oli

ollut kirjailijana Arviakin kehumampi, vaikka Arvi oli muuten vaikutusvaltaisempi. Arvi oli toiminut myös kriitikkona ja muokannut lehtikirjoituksillaan mielipiteitä. Hän oli viihtynyt julkisuudessa, jota Lauri karttoi.

Lauri oli kuollut vähän yli kuusikymmentävuotiaana. Kauan sitä ennen he olivat luopuneet kotiapulaisesta. Heidän omaisuutensa oli lisääntynyt ja kiireet olivat vähentyneet. Kerääntynyt varakkuus kasvoi melkein kuin itsestään. Tietenkin sijoitukset piti tehdä hyvin ja piti pysyä selvillä asioista, mutta Arvilta se sujui vaivattomasti.

Keittiöntakainen huone oli muutettu vierashuoneeksi. Nyt se oli Markon käytössä. Marko oli kirjallisuustieteen opiskelija, joka noin viisi vuotta sitten oli soittanut Arville ja halunnut haastatella häntä proseminarityötään varten. Se oli ilahduttanut, varsinkin kun Marko aikoi jatkaa samasta aiheesta graduun, ehkä lisensiaatintyöhön ja väitöskirjaankin. Arvi tosin oli kohtelias kaikille, myös kouluesitelmää tekeville, opettajan lähettämille kirjallisuutta harrastaville tyttösille. He olivat kuitenkin kyllästyttäviä, ja Arvi tuskastui myös naistoimittajista ja naisopiskelijoista, vaikka heille pitikin olla ystävällinen. Naisten suosio oli hänen mielestään jotenkin kiusallista. Hän kirjoitti kaltaisilleen, miehille. Joku olisi väittänyt, että homomiehille, mutta Arvin mielestä homojen alakulttuuri oli aina tuntunut henkiseksi viiteryhmäksi liian ahtaalta. Homosuuntautuneisuus ei myöskään tehnyt hänestä feminiiniä, niin kuin naiset kuvittelivat luullessaan häntä ymmärtävänsä.

Marko oli ymmärtänyt häntä, niin hänestä ainakin oli aluksi tuntunut. Enää hän ei ollut siitä vakuuttunut. He olivat alkaneet pitää yhteyttä paljon enemmän kuin Markon proseminarityön tai edes sen jatkon takia oli tarpeen. Hän oli pian ehdottanut, että Marko muuttaisi

hänen tilavaan asuntoonsa. Vuokraa hän ei perinyt, mutta Marko auttoi joskus pikkuasioissa, ostoksilla käymisessä ja ruoanlaitossa.

Ennen Markoa keittiöntakaisessa vierashuoneessa oli asunut moni lyhyemmän tai pidemmän ajan. Arvin ja Laurin tuttavuuteen oli jatkuvasti hakeutunut nuoria homosuuntautuneita miehiä, jotka etsivät heiltä tukea rakentaessaan minäkuvaansa. He auttoivat suojattejaan muutenkin, varallisuuden lisääntyessä myös taloudellisesti. Joidenkin kanssa Arvilla oli ollut seksuaalisuhde. Lauri ei varsinaisesti paheksunut sitä, varoitteli vain Arvia kuvittelemasta nuoren miehen tunteista liikoja.

Arvi kuvitteli liikoja, rakastui ja pettyi. Lauri lohdutti häntä hymyillen hiukan surumielisesti. Lauri olisi halunnut, että heidän välisensä rakkaus olisi riittänyt myös Arville, niin kuin se riitti Laurille. Lauri ei kuitenkaan ollut oikeastaan mustasukkainen, sillä heille molemmille oli selvää, että heidän keskinäinen suhteensa oli jotain muuta ja enemmän, sitä eivät Arvin rakastumiset nuoriin miehiin uhanneet. He olivat kauan sitten löytäneet toisissaan pelastajan, joka oli johdattanut pois yksinäisyyden ja erilaisuuden erämaasta, ystävyys ja luottamuksen keitaaseen. Se ei unohtunut.

Laurin mielestä Arvin olisi pitänyt tyytyä olemaan nuorille miesystävillään isähahmo. Sitä hän olikin Markolle. Joskus nousuhumalassa hän oli puolileikillään ehdotellut seksiä ja väittänyt, ettei siitä mitään haittaa olisi kummallekaan. Marko oli muuttunut niin vaivautuneeksi, että Arvi ymmärsi lopettaa.

Arvi kiersi sytyttämässä valot huoneisiin. Olohuoneesta pääsi parvekkeelle. Arvi vilkaisi sinne toivoen että Marko sittenkin olisi kotona ja olisi vain pistäytynyt parvekkeelle tupakoimaan. Arvi ei hyväksynyt tupakanpoltoa

sisätiloissa. Hän itse ei tupakoinut, eikä mennyt koskaan parvekkeelle mistään muustakaan syystä. Hän taisi kärsiä kaikista mahdollisista neuroottisista peloista ainakin joskus ja jossain muodossa, mutta hänen korkean paikan kammonsä oli erityisen paha. Ei ehkä olisi kannattanut hankkia ylimmän kerroksen asuntoa, mutta siellä oli enemmän valoa kuin pohjakerroksissa. Parvekkeeseenkin hän oli luullut tottuvansa, olihan se kattoparveke ja ulkoni vain etuosastaan hiukan. Ylimmässä kerroksessa saattoi siirtyä kattoa pitkin kävellen parvekkeelta toiselle, ja jotkut tekivätkin niin. Mutta Arvi ei tottunut parvekkeeseen ja häntä hirvitti joskus silloinkin, kun Marko seisoi siellä tupakoimassa.

Nyt Marko ei ollut parvekkeella. Arvi yritti olla tuntematta pettymystä. Hän tiesi, ettei olisi saanut takertua Markoon. Marko muuttaisi joskus pois, luultavasti piankin. Se oli yhtä luonnollista kuin pojan lähtö vanhempiensa kodista. Jos sitä yritti estää, nuori mies vain tuskastuisi ja kiirehtisi lähtöään. Tuukka oli alkanut vetäytyä kauemmas heti kun Arvi uskaltautui puhumaan pysyvän ihmissuhteen kaipuustaan.

Tuukan ajattelemisen teki kipeää. Arvi oli tiennyt suhteen mahdottomuuden jo silloin, kun Tuukka oli eräänä yönä noin kymmenen vuotta sitten soittanut hänen ovikelloaan. Hän oli mennyt unisena avaamaan, ja Tuukka oli tullut mitään sanomatta hänen syliinsä ja suudellut. Lauri oli kuollut vain vähän aikaisemmin.

Arvi ja Tuukka olivat tunteneet toisensa pari vuotta jo Laurin eläessä. Tuukka oli vierailut heidän luonaan aluksi satunnaisen ravintolatuttavansa kanssa, joka oli halunnut tulla näyttämään runojaan ja saamaan niistä palautetta. Lauri oli huomannut niissä jotain hyvää, hän löysi hyvää aina ja kaikesta. Arvikaan ei ollut suoraan sanonut, että ne olivat kelvottomia, sellaista hän ei

sanonut koskaan. Hän oli kuitenkin ollut sen verran kriittinen, ettei palautetta toivonut tullut toista kertaa. Tuukka tuli, halusi keskustella Arvin kanssa. Hän oli lukenut kaikki Arvin teokset, koko laajan tuotannon. Pian hän oli tuonut omia kirjoitelmiaan Arvin nähtäväksi. Eivät ne huonoja olleet, mutta Arvi oli kehunut ja rohkaissut liikaa, koska hän oli melkein heti hiukan rakastunut Tuukkaan.

Lauri oli kuollut yllättäen. Heillä oli ollut juhlat, oli ollut paljon vieraita. Tuukkakin oli ollut mukana. Oli syystalvi, niin kuin oli nytkin. He olivat kaikki olleet melkoisen juovuksissa. Arvi oli sammunut, mitä hänelle sentään ei tavallisesti tapahtunut. Hänellä oli muistikatko myös sammumista edeltäneistä hetkistä, mutta hänelle kerrottiin, että hän oli kehottanut muita jatkamaan juhlia, hän selvittäisi päätään. Hän oli vetäytynyt sängylleen, josta Tuukka hänet herätteli. Tuukan takana seisojaksi poliisi.

Poliisin nähdessään Arvi ensin oli luullut, että herra Herranen oli taas valittanut häiriöstä. Herra Herranen oli pari kertaa soittanut isännöitsijälle väittäen, että viereisessä asunnossa oli liian meluisia juhlia. Isännöitsijä piti kuitenkin valituksia aiheettomina, koska kukaan muu ei ollut ilmoittanut mistään häiriöstä, ja herra Herranen taas kääntyi usein isännöitsijän puoleen kertoen milloin kenenkään taloyhtiön asukkaan tekemistä rikkomuksista ja vaatien kurinpalautusta. Hän ei kantanut huolta vain homoista, vaan halusi oikaista kaikkia, jotka hänen mielestään uhkasivat hyviä tapoja ja järjestystä.

Poliisien tulo johtui kuitenkin jostain paljon vakavammasta asiasta kuin herra Herrasen valituksesta, oli Tuukka sanonut. Arvi oli yrittänyt selvittää riittävästi ymmärtääkseen. Hän oli horjunut olohuoneeseen, jossa oli toinenkin poliisi. Kaksikko halusi tietää paikalla olevien nimet ja kyseli, mitä huoneistossa oli tapahtunut.

Vähitellen selvisi, että pihan asfaltilta oli löytynyt kuoliaaksi ruhjoutunut mieshenkilö. Hän oli ilmeisesti pudonnut heidän parvekkeeltaan, koska alemman kerroksen parvekekukkaruukku oli pudonnut miehen mukana. Vasta silloin Arvi huomasi, että Lauri ei ollut paikalla.

Koskaan ei saatu tietää, mitä oli tapahtunut. Laurin mukana parvekkeella muisti tupakoineensa moni. Jotkut arvelivat nähneensä hänet sen jälkeen vielä sisällä, toiset eivät olleet varmoja.

Tietenkin poliisien työnä oli selvittää, oliko tapahtunut rikos. Silti oli tuntunut kohtuuttomalta joutua sellaisella hetkellä vastaamaan kysymyksiin mahdollisesta riitelystä. Arvi itse ei muistanut, mitä oli tapahtunut, mutta muutama vieraista totesi vaisusti, että Arvilla ja Laurilla oli ollut kiistaa ennen Arvin sammumista. Eräs oli sitä mieltä, että kiista oli jatkunut vielä parvekkeellakin, jonne Lauri oli mennyt tupakoimaan. Hän oli Teresa, jota ei ollut kutsuttu, vaan joka oli tullut mukaan tuttavansa vanavedessä. Juhlien järjestäminen ja niissä käyminen oli oikeastaan työasia, vaikka pyrittiinkin viihtymään yhdessä ja luomaan ja vahvistamaan ystävyyssuhteita. Se oli valikoivaa ystäväystymistä, jossa ratkaisevaa oli se, oliko ystävästä jotain hyötyä. Teresa oli kriitikoiden halveksima viihdekirjailija, joka ei edes kovin paljon kaunistanut kustantajansa myyntitilastoja. Hän ei kuulunut niihin, joiden mielipiteellä oli merkitystä kulttuuripiireissä.

Teresa vaikutti innostuneelta päästyään seuraan, johon häntä tavallisesti ei kelpuutettu. Hän pyrki olemaan esillä ja tarkkaili koko ajan, minkä vaikutuksen hän teki. Kukaan muu ei ollut sitä mieltä, että Arvi olisi mennyt parvekkeelle. Monet muistuttivat, ettei hän koskaan käynyt siellä, hänhän pelkäsi korkeita paikkoja. Teresa

totesi pian, että hänellä varmaan oli väärä mielikuva, tai ei edes mielikuvaa, hän vain oli nähnyt Arvin parvekkeen ovella ja luullut, että hän meni parvekkeelle asti. Arvi itse ei osannut sanoa muuta kuin että kai hän olisi saattanut parvekkeellekin mennä, jos olisi ollut riittävän kiihdyksissään. Hän oletti, että oikein voimakas suuttumus sai kenet hyvänsä unohtamaan pahimmatkin pelkonsa. Hän ei muistanut koko riitaa, mutta kyllä hän ja Lauri joskus riitelivät rajustikin.

Teresa väitti ensin myös, että Tuukka oli mennyt parvekkeelle hillitsemään ja rauhoittelemaan Arvia. Tuukka sanoi, ettei hän ehtinyt parvekkeelle asti, hän tavoitti Arvin jo ovensuusta ja käännutti hänet. Lauri oli hänen mukaansa silloin ollut parvekkeella yksin. Teresakin oli sitten pyörtänyt sanojaan ja ollut vaivautuneen tuntuinen, kun kukaan muu ei tukenut hänen kertomustaan. Hän sanoi, että oikeastaan hänellä oli selvä mielikuva vain Tuukasta ja Laurista parvekkeella, ja molemmat olivat varmaan tulleet vielä sisään sen jälkeen.

Tapahtunut todettiin onnettomuudeksi. Tuttavapiirissä kuiskailtiin, että se oli itsemurha. Lauri oli huomannut Arvin rakastuneen Tuukkaan, eikä kestänyt sitä. Arvi tiesi, että siitä ei voinut olla kysymys. Riidoista huolimatta hän ja Lauri saattoivat luottaa toistensa rakkauteen. Jos Lauri olisi elänyt, Tuukan merkitys Arville ei olisi kasvanut sellaiseksi kuin se Laurin kuoltua tuli.

Arvin mielestä tuntui kuitenkin alusta asti mahdottomalta sekin, että Lauri olisi pudonnut pelkästään humalansa ja varomattomuutensa takia. Kaikki paikalla olleet vakuuttivat, että Lauri oli kuulunut heistä selvimpiin eikä hän ollut kävellyt epävarmasti. Laurin tapaista ei ollut juoda itseään tolkuttomaan

kuntoon. Hän ei myöskään harrastanut uhkarohkeaa leikittelyä. Jäljelle jäi siis oikeastaan vain mahdollisuus, että hänet oli työnnetty kaiteen yli tai häntä oli tönäisty niin että hän oli horjahtanut kohtalokkain seurauksin. Eikä Arvin tarvinnut miettiä, kuka sen olisi voinut tehdä. He olivat riidelleet, ja riidellessään humalassa Laurin kanssa hän kävi joskus käsiksikin. Varsinaista tappelua siitä ei koskaan tullut, Lauri ei sellaiseen alentunut. Yleensä Arvi ei saanut myöskään vahinkoa aikaan, sillä Lauri oli häntä voimakkaampi. Arvi oli kuitenkin hävennyt taipumustaan ja pelännyt, että joskus kävisi huonosti. Hän piti ilman muuta itseään syyllisenä ja oli yllättynyt, kun poliisit lopulta olivat toista mieltä. Syyllisenä häntä piti myös muutama lehti, joka oli erikoistunut ilahduttamaan ihmisiä häväistysjutuilla julkisuuden henkilöistä. Sitkeimmät niistä ottivat edelleen silloin tällöin esiin Lauri Leinosen kuoleman vihjaillen, että totuutta ei haluttu paljastaa.

Arvi yritti pitkään ahdistuneesti muistella, mitä oli tapahtunut. Painajaisunissaan hän seiso parvekkeella Laurin kanssa, he riitelivät raivokkaasti, ja hän tönäisi Lauria. Lauri horjahti ja kaatui kaiteen yli. Sellaiset unet toistuivat Laurin kuolemaa seuranneena talvena melkein joka yö. Hän ei puhunut niistä kenellekään, mutta käydessään Laurin haudalla hän kertoi mielessään ne niin kuin muutkin raskaimmat huolensa Laurille. Yksi hautausmaan puolikesyistä oravista tuli katsomaan, oliko hänellä tarjottavanaan pähkinöitä. Usein hänellä oli, mutta ei sillä kertaa. Orava kuitenkin katsoi häntä vilpittömin silmin, aivan kuin Lauri joskus. Ja äkkiä tuntui selvältä, ettei ollut tärkeää tietää, mitä parvekkeella oli todella tapahtunut. Vaikka hän olisi ollut siellä, vaikka hän olisi tönäissyt Lauria, Laurin putoaminen olisi ollut vahinko. Edes suunniltaan kiivastuessaan hän ei olisi

voinut tahallisesti pyrkiä vakavasti vahingoittamaan Lauria, saati sitten tappamaan hänet.

Luku 2

Arvi meni yhdistettyyn makuu- ja työhuoneeseensa. Suurimman osan tilasta vei leveä parivuode. Ikkunan luo mahtui kapea kirjoituspöytä. Olisi ollut järkevää luopua parivuoteesta, jonka toista puolta kukaan ei enää käyttänyt, mutta Arvi ei halunnut tehdä sitä.

Laurin valokuva oli kehystettynä seinällä. Hän näytti siinä yhtä aikaa huvittuneelta, huolestuneelta ja myötätuntoiselta. Sillä tavalla hän oli katsonut Arvia myös sanoessaan, että Tuukkaa piti varoa. Tuukka oli Laurin mielestä itsekeskeinen, valmis tekemään mitä vain saadakseen sen mitä halusi. Arvi oli väittänyt, että sellaisia kaikki lopulta olivat. Lauri oli katsonut häntä hellästi ja todennut: - Ja sinä sanot noin, sinä, joka annat pois kaiken, mitä joku vain on kyllin röyhkeä pyytääkseen.

- Mutta sinähän sanot, että kaikki ovat pohjimmiltaan hyviä, Arvi oli muistuttanut.

- Kaikkia pitää silti myös varoa, Lauri oli vastannut. - Hyvyys pääsee harvoin kunnolla esiin, ja pahalla on paljon tilaa. Ihminen on heikko, ja Tuukka on erityisen heikko.

- Eikö häntä silloin pidä erityisesti auttaa ja rakastaa?

- Tietenkin, mutta häntä pitää myös erityisesti varoa.

Kun Lauri oli kuollut, Arvista tuntui pitkään turhalta varoa ketään tai mitään. Elämä oli tyhjää, merkityksetöntä. Siihen tyhjiöön tullessaan Tuukka tuntui pelastajalta, vaikka olikin järjetöntä uskoa, että hän sitä olisi. Kestävä rakkaussuhde heidän välillään olisi voinut

toteutua pelkästään ihmeenä, eikä vain ikäeron takia, vaikka sitäkin oli reilusti. Arvi oli silloin jo ollut yli kuusikymmentävuotias, Tuukka täytti niihin aikoihin 25 vuotta. Arvi ei uskaltanut odottaa jatkoa heidän ensimmäiselle yhteiselle yölleen, mutta Tuukka oli tullut uudestaan ja lopulta asunutkin hänen kanssaan.

Arvi tunnisti Tuukassa oman nuoruutensa, kiihkeän halun menestyä, mutta myös ihanteet, joita hän oli tavoitellut. Hän toivoi pystyvänsä tasoittamaan Tuukan tietä, ja kuvitellessaan tekevänsä niin hän oli ollut onnellinen. Hän järjesti tuttavuussuhteittensa avulla Tuukalle hyvän ja hyvätuloisen työpaikan. Hän auttoi Tuukan myös kirjailijaksi korjailemalla hänen käsikirjoituksiaan ennen niiden lähettämistä kustantajalle ja levittämällä sopivien henkilöiden kautta viestiä, että Tuukka oli hyvin lahjakas. Jokunen kriitikko totesi Tuukan lähes plagioivan Arvin tyyliä. Samankaltaisuus ei kuitenkaan johtunut pelkästään siitä, että Arvi toimi Tuukkaa avustavana haamukirjoittajana. Jo Tuukan varhaiset yrittelyt - ennen Arvin tuotantoon tutustumista - muistuttivat Arvin nuoruudentöitä.

Tuukan seurassa Arvi oli tuntenut, että elämällä oli edelleen merkitystä. Hän oli tiennyt, että onni ei voisi kestää, mutta hän oli yrittänyt saada sen jatkumaan mahdollisimman kauan joustamalla niin paljon kuin suinkin pystyi. Tuukalla oli muitakin suhteita, miehiä ja naisia, ja Arvi hyväksyi sen. Eihän hän saanut kuvitella riittävänsä nuorelle miehelle ainoaksi seuraksi tai edes ainoaksi rakastetuksi. Hän hyväksyi senkin, että Tuukka meni naimisiin. Hän hyväksyi myös sen, että hänen ja Tuukan välillä ei enää ollut seksuaalisuhdetta. Mutta hän rakasti edelleen Tuukkaa ja halusi pysyä hänen ystävänänsä, tukea häntä.